

ÅRSBERÄTTELSE 2023

Öhman Sverige Fokus

Öhman

MED RÄTT VÄRDERINGAR SEDAN 1906

Med rätt värderingar sedan 1906

Hur bygger man ett företag som förblir stabilt? Man börjar med att lägga en ordentlig grund; en värdegrund. Öhman är ett familjeägt företag som har funnits i drygt 100 år. Ett företag som bygger verksamheten på långsiktiga relationer. Familjetraditionerna lever vidare och idag är tredje generationen Dinkelspiel verksam med styrelsearbete inom koncernen. Vi finns alltid nära till hands för dig som kund.

Innehåll

Fondbeskrivning och Fondfakta	3
Riskindikator och Fondens riskprofil	3
Redovisningsprinciper	3
Verksamhetsberättelse	4
Fondens aktivitetsgrad	5
Finansiella instrument	6
Balans- och Resultaträkning	7
Noter	7
Fondens utveckling	7
Nyckeltal	7
Hållbarhetsrapport	8
Information om ersättningar	17
VD och Styrelsens underskrift	18
Revisionsberättelse	18
Fondbolaget	19

Viktig information

Samtliga index som används i denna rapport inkluderar utdelningar, liksom tidigare rapporter från Öhman Fonder.

Fondbolagens Förening har antagit en "Svensk kod för fondbolag". Syftet med koden är att verka för en sund fondverksamhet och därmed värna om förtroendet. Öhman Fonder är medlemmar i Fondbolagens Förening och har för avsikt att följa Svensk kod för fondbolag.

Det finns inga garantier för att en investering i fonder ger en god avkastning trots en positiv utveckling på de finansiella marknaderna. Det finns inga garantier för att en investering i fonder inte kan leda till förlust. Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning. De pengar som placeras i fonder kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att man får tillbaka hela det insatta kapitalet. En investering i fonder bör betraktas som en långsiktig investering. Vi rekommenderar att du läser fondens faktablad och fullständiga informationsbroschyr innan du köper andelar i en fond. Faktablad och fullständig informationsbroschyr hittar du på www.ohman.se/fonder.

SVERIGE FOKUS

Fondbeskrivning

Öhman Sverige Fokus är en aktivt förvaltd aktiefond med målsättning att överträffa utvecklingen på den svenska aktiemarknaden. Att fonden normalt enbart placerar i 10 till 20 stora och medelstora bolag gör att utvecklingen för varje enskilt aktieinnehav får stort genomslag på fondens resultat. Fonden lägger större fokus på att välja enskilda bolag än branscher.

Våra fonder avstår från att investera i bolag med affärsverksamhet som vi bedömer vara oetisk. Fonden främjar hållbarhetsaspekter som miljö, social hållbarhet och bolagsstyrning. Hållbarhetsaspekter är uttryckligen en del av investeringsprocessen, analyseras kontinuerligt och påverkar fondens investeringar. Fonden främjar miljörelaterade och sociala egenskaper i enlighet med artikel 8 disclosureförordningen.

Fondfakta

Fondens startdatum	2017-05-31
Kursnotering	Daglig
Ansvarig förvaltare	Anders Avervik
Ställföreträdare	Stefan Kopperud
Jämförelseindex	OMX Stockholm Benchmark Cap GI
Fondnummer hos Pensionsmyndigheten	-
Organisationsnummer	515602-9190

AVGIFTER

Förvaltningsavgift A+B	1,50%
Förvaltningsavgift D	1,00%
Inträdesavgift	Ingen
Utträdesavgift	Ingen

Riskindikator

Riskindikatorn utgår från att du behåller produkten i 5 år.

Lägre risk	----->							Högre risk
	1	2	3	4	5	6	7	

Den sammanfattande riskindikatorn ger en vägledning om risknivån för denna produkt jämfört med andra produkter. Den visar hur troligt det är att produkten kommer att sjunka i värde på grund av marknadsutvecklingen. Vi har klassificerat produkten som 5 av 7, dvs. en medelhög riskklass. Det betyder att fonden har medelhög risk för upp- och nedgångar i andelsvärdet. Exempel på risker och andra faktorer som inte nödvändigtvis fångas av riskindikatorn utgörs av operativ risk, motpartsrisk, koncentrationsrisk, hävstångsrisk samt informationsrisk i form av att avkastningshistorik inte fångar fondens fulla risk. Denna produkt innehåller inte något skydd mot framtida marknadsresultat. Du kan därför förlora hela eller delar av din investering.

Fondens riskprofil

Fonden är en aktivt förvaltd aktiefond och därmed är fonden exponerad mot kursvariationer i form av aktiemarknadsrisk. I och med att fondens medel placeras i aktier ska investeraren räkna med att fondandelsvärdet kan variera kraftigt över tiden. Med hänsyn till att fondens aktieplaceringar koncentreras till ett begränsat antal bolag och varje placering utgör en relativt stor andel av fondens värde får det antas att fondens exponering för företagsspecifika risker kommer att vara något högre än för en svensk aktiefond som har en bredare placeringsinriktning. Fonden avser att anskaffa eller avyttra positionerna i specifika innehav i sin helhet, vilket skapar en något högre marknadslikviditetsrisk än för en fond som exekverar delar av positionerna.

Fonden får hålla en viss del av fondens tillgångar i likvida medel, exempelvis för att utan dröjsmål kunna hantera andelsägares krav på inlösen av fondandelar. Fonden får investera i derivatinstrument som en del av sin placeringsinriktning, vilket innebär att fonden kan skapa hävstång. Fonden får använda andra tekniker och instrument, förutom derivatinstrument, för att minska kostnader och risker i förvaltningen samt för att öka avkastningen och skapa hävstång i fonden. Detta kan exempelvis ske genom att fonden lånar ut värdepapper vilket kan innebära en ökad risk kopplad till att motpart ställer in betalningar eller i övrigt inte fullgör sina skyldigheter. Förvaltningen strävar efter att vara exponerad mot marknaderna motsvarande 100 procent av fondens värde, men fondens exponering kan med hänsyn tagen till strategierna som anges ovan både överstiga eller understiga denna nivå, där en ökad exponering innebär en ökad marknadsrisk. Fonden använder normalt sett inte derivatinstrument, eller andra tekniker och instrument, för att skapa hävstång.

Redovisningsprinciper

SPECIALFONDER

Fondens verksamhet regleras av lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder (LAIF) samt dess fondbestämmelse. Fondens redovisning följer Finansinspektionens författningssamlings (FFFS 2013:10) om förvaltare av alternativa investeringsfonder (AIFM-föreskrifterna).

GENERELLA REDOVISNINGSPRINCIPER

Fonden tillämpar i allt väsentligt de redovisningsrekommendationer som fastställts av Fondbolagens Förening. I övrigt följs bokföringslagens bestämmelser i tillämpliga delar. Fondens andelsvärde per 2023-12-31 avser fondens NAV-kurs per 2023-12-29 som var fondens sista handelsdag för året. I fondens balansräkning har fondens innehav värderats till marknadsvärde per 2023-12-31. Med marknadsvärdet avses senaste betalkurs. Om sådan ej finns värderas innehaven till senaste köpkurs, eller om denna inte är representativ, till det värde som Fondbolaget fastställt på objektiva grunder.

Verksamhetsberättelse

FONDENS UTVECKLING

Fonden steg med 20,5 procent under 2023 medan fondens jämförelseindex steg med 18,5 procent. Fondförmögenheten ökade under året från 977 miljoner till 1 383 miljoner kronor och fonden hade ett nettoinflöde på 177 miljoner kronor.

ÅRET SOM GÅTT

Fondens jämförelseindex, OMX Stockholm Benchmark Cap GI, har stigit med 18,5 procent under året. Det var ingen självklarhet.

Detta har varit storbolagens år i Sverige och globalt; stabilitet, kassaflöden och kvalitet har premierats och värderats upp.

De stora svenska industribolagen har levererat imponerande vinster på stabila orderböcker oaktat oron för konjunkturen. Trots vinsttillväxten i storbolagen är det främst multipelexpansion (bolagen blivit dyrare relativt vinstestimaten) som förklarat börsuppgången under året.

Småbolagen har haft det tuffare. Generellt är småbolagen mer beroende av att leverera tillväxt för att blidka investerarna, vilket varit en ständig oro att leva upp till. Med några undantag har leveransen varit över förväntan när året summerats och viss kursrevansch är också ett faktum.

Säsongsmässigt började fjolåret i ljusa färger men glädjen avtog under vår och sommar – drivet av skenande räntor. Avslutningen på året blev sedan ett glädjecrescendo. Återigen drivet av räntan – som föll kraftigt i den långa åndan.

Det är komiskt hur situationen vid årsskiftet speglar vad börsen prisade in på förhand redan innan våren. Nu har marknadsräntorna kommit ner och bolagen har klarat pressen i tre av fyra redovisade kvartal. Vid halvårsskiftet konstaterade vi att börsen stigit mot en vägg av oro. Återigen; det stämmer väl med situationen vid årets slut. Räntespöket må vara jagat ur huset men kvarstår gör rädslan för recession.

Marknaden har visat stor tolerans. Ett styrketecken som är enklare att se i backspegeln. Vi har genomlevt en bankkras i USA, fastighetsoro, spända relationer med Kina och skuldsatta konsumenter och bolag som bär en tung börda. I Ukraina rasar kriget och vid Gaza sker nya hemskheter.

Hög inflation i början på året fortsatte att driva upp räntor från världens centralbanker. Men bolagen har också fått en rejäl tillväxtskjuts av prishöjningar (inflation). I kombination med positiv valutaomräkning har det snarare gynnat de svenska börsbolagen. Dessa positiva effekter får vi inte i 2024.

Värderingsdiskussionen har varit en utmaning. Under pandemin blev aktier för dyra, ränteoron gjorde dem för billiga. Vart landar vi?

Att ignorera börsens nyckfulla rörelser och investera långsiktigt i välskötta bolag har lönat sig även i år. Även om det dröjde till årets slut innan det visat sig. Samtidigt har den som vågat gå långt ut på trampolinen och investerat i bolag med högre finansiell risk blivit rikligt belönad.

Att misslyckas har straffats hårt. Det är ovanligt att storbolagsaktier faller med 20 procent eller mer under enskilda handelsdagar. Det har hänt ett flertal gånger och det lär hända igen.

Fondens utveckling har påverkats positivt av bland annat positionerna i Thule, Balder och Addtech.

Thule är ett kvalitetsbolag i retailsektorn. Produkt och kvalitet i fokus har inneburit att bolaget kunnat sälja hållbara produkter till premiumpriser. Under pandemin överbeställde sportbutikerna cykeltillbehör och lagerrensningen har inneburit ett stålbad för Thule – som också stått med för stora lager. Nu är den cykeln på väg att vända från låga nivåer, vilket väckt nytt liv i aktien. Från årets lägsta punkt har aktien stigit 40 procent. Vi har sålt vår position.

Balder blev en av årets vinnare även om resan dit inte var lätt. Internationella investerare såg med stor skepsis på en högt belånad svensk fastighetsmarknad, vilket skapade ett ständigt säljtryck på sektorn fram tills dess att centralbanker signalerade att räntetoppen för denna gång var nådd. Vi har inte varit lika oroliga för Balders finansiering som marknaden, utan såg i stället aktiens kraftiga nedgång under våren/sommaren som ett tillfälle att öka på innehavet. Bolaget var på väg ur sin investeringscykel, hade långsiktiga finansieringslösningar klara via banker samt ett förbättrat kassaflöde under 2024. Samtidigt låg värderingen som lägst under året på nästan hälften av bolagets tillgångar. Addtech är den serieförvärvare med bäst möjligheter att driva organisk tillväxt på gröna trender. Kassaflödena är goda och återinvesteras i nya välmående verksamheter. På så sätt skapar Addtech sin egen tillväxt. Trots årets uppgång värderas aktien i linje med sitt historiska snitt.

Fondens utveckling har påverkats negativt bland annat av innehaven i Embracer, Beijer ref och Nibe. Turerna kring Embracer har varit för många. Den negativa utvecklingen kulminerade i samband med att bolaget först vinstvarnade för helåret och sedan rapporterade ett svagt kvartal för det brutna räkenskapsårets fjärde kvartal. Embracer meddelade i samband med rapporten att det stora partnerskap inom datorspelsutveckling som skulle genomföras fallit i sin helhet, vilket blev en stor chock i marknaden. Förtroendekrisen blev då ett faktum. Vi har valt att sälja samtliga aktier i Embracer.

Beijer Ref är och har varit en större övervikt i fonden. Aktien har utvecklats svagt i år men har tagit tillbaka en stor del av kursfallet under vintern. Som långsiktig ägare ser vi med tillförsikt på de långsiktiga möjligheterna att växa organiskt samt vidare konsolidera marknaden via förvärv. Köpet av amerikanska Heritage Distribution (som annonserades i slutet på 2022) blir en ny plattform att expandera från i Nordamerika.

Nibes historik imponerar men den högt värderade aktien tålde inte ett år med svagare efterfrågan. Vi ser nu att värderingen har normaliserats samtidigt som värmepumpmarknaden sannolikt stabiliseras under första halvåret 2024.

Fondbolaget använder Glass Lewis som röstningsrådgivare för engagemang i de bolag som har gett ut de aktier som ingår i fonden. Rådgivaren utgår från Öhman Fonders röstningsprinciper och det slutgiltiga röstningsbeslutet tas av Fondbolaget.

Inga kända intressekonflikter har uppstått i samband med fondens placeringar.

HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

Under november 2023 tecknade Öhmankoncernen avtal om förvärv av Lannebo Holding AB som äger 100 procent av Lannebo Fonder AB. Affären genomfördes den 9 februari 2024 och har till dags dato inte påverkat fondens förvaltning.

DERIVAT OCH VÄRDEPAPERSLÅN

Fonden har enligt fondbestämmelserna möjlighet att handla med derivat men har under 2023 inte utnyttjat denna möjlighet.

Fonden har under 2023 inte utnyttjat möjligheten att använda sig av värdepapperslån.

VÄSENTLIGA RISKER

Nedan beskrivs ett antal risker som är särskilt framträdande för fonden:

Aktiemarknadsrisk: Risken att värdet av aktieinnehav faller vilket påverkar fondens nettoförmögenhet.

Likviditetsrisk: Risken att värdepappersinnehav inte kan omsättas vid avsedd tidpunkt utan större prisreduktion eller till stora kostnader.

Koncentrationsrisk: Risken att fondens placeringsinriktning medför en koncentrerad exponering mot en viss typ placeringsinriktning.

Operativ risk: Risken för förlust på grund av icke ändamålsenliga eller misslyckade processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser.

Motpartsrisk: Risken kopplad till att en motpart ställer in betalningarna eller i övrigt inte fullgör sina skyldigheter, exempelvis utfall att fonden tagit emot säkerheter för derivatinnehav eller för utlåning av värdepapper.

Hävstång: Fonden kan använda derivat som ett led i sin placeringsinriktning i syfte att skapa hävstång / för att öka avkastning. En ökad hävstång kan, allt annat lika, öka fondens exponering mot motpartsrisk, likviditetsrisk och andra riskfaktorer, som inte nödvändigtvis i sin helhet ingår i riskindikatorn.

Fondens aktivitetsgrad

Fondens jämförelseindex är OMX Stockholm Benchmark Cap GI. Fondens mål är att överträffa sitt jämförelseindex. Fondbolaget strävar efter att via fundamental finansiell analys identifiera individuella bolags värde drivare. Detta uppnås genom väl genomarbetade investeringsprocesser tillsammans med tillämpning av fondbolagets hållbarhetskriterier, därefter görs ett aktivt val av och fördelning av bolag utan hänsyn tagen till fondens jämförelseindex.

	2023	2022	2021	2020	2019
Aktiv Risk*	9,49	9,88	5,87	4,56	4,95
	2018	2017	2016	2015	2014
Aktiv Risk	N/A	N/A			

*Fonden startade 2017 och då aktiv risk beräknas på 24 månaders historik redovisas detta mått först för 2019. Aktivitetsmättet beror på hur väl fonden och index samvarierar. När aktivitetsmättet rör sig kan det antingen bero på marknadsförändringar eller på en över- eller undervikt i fonden i förhållande till jämförelseindex i ett enskilt värdepapper. De årliga variationerna i aktiv risk förklaras till största del av marknadsförutsättningar de enskilda åren, tillämpning av hållbarhetskriterier samt individuella aktieval som görs utan hänsyn till indexvikt.

Finansiella instrument, tkr

Överlåtbara värdepapper som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller motsvarande marknad utanför EES	Antal	Marknadsvärde, tkr	Andel av fondförmögenhet	Emittent, andel av fondförmögenhet
Aktier				
BANKER				
Handelsbanken A	638 653	69 901	5,05%	5,05%
Swedbank A	335 360	68 179	4,93%	4,93%
		138 079	9,98%	
FASTIGHETER				
Fastighets Balder B	796 060	56 934	4,12%	4,12%
		56 934	4,12%	
FINANSFÖRETAG				
Investor B	566 512	132 281	9,56%	9,56%
		132 281	9,56%	
HÅRDVARA & TILLBEHÖR				
Ericsson B	1 199 282	75 687	5,47%	5,47%
		75 687	5,47%	
HÄLSOVÅRD				
Getinge B	242 796	54 459	3,94%	3,94%
Lifco B	195 874	48 420	3,50%	3,50%
		102 879	7,44%	
KONSUMENTTJÄNSTER				
Addtech B	226 938	50 244	3,63%	3,63%
		50 244	3,63%	
LÄKEMEDEL				
AstraZeneca	58 640	79 369	5,74%	5,74%
Swedish Orphan Biovitrum	246 018	65 687	4,75%	4,75%
		145 056	10,48%	
MJUKVARA & TJÄNSTER				
Sinch	1 088 642	40 835	2,95%	2,95%
		40 835	2,95%	
RÅVAROR & MATERIAL				
Beijer Ref	426 424	57 525	4,16%	4,16%
SCA B	339 124	51 242	3,70%	3,70%
		108 766	7,86%	
VERKSTAD				
Assa Abloy B	289 127	83 934	6,07%	6,07%
Atlas Copco B	739 086	110 419	7,98%	7,98%
Dometic Group	631 270	56 890	4,11%	4,11%
Hexagon B	454 332	54 951	3,97%	3,97%
Nibe Industrier B	880 065	62 309	4,50%	4,50%
Sandvik	250 774	54 694	3,95%	3,95%
Volvo B	384 880	100 723	7,28%	7,28%
		523 920	37,87%	
Summa Aktier		1 374 681	99,36%	
Summa Överlåtbara värdepapper		1 374 681	99,36%	
Finansiella instrument med positivt och negativt marknadsvärde				
Med positivt marknadsvärde		1 374 681	99,36%	
Med negativt marknadsvärde		-	-	
Summa Finansiella instrument		1 374 681	99,36%	
Övriga tillgångar och skulder		8 817	0,64%	
Varav likvida medel		12 488	0,90%	
Fondförmögenhet		1 383 498	100,00%	

Fonden har under året inte haft några derivatpositioner med underliggande exponering

Balansräkning per 31 dec, tkr

TILLGÅNGAR	2023	2022
Överlåtbara värdepapper	1 374 681	943 458
Penningmarknadsinstrument	-	-
OTC-derivat	-	-
Övriga derivatinstrument	-	-
Fondandelar	-	-
Summa finansiella instrument med positivt marknadsvärde	1 374 681	943 458
Placering på konto hos kreditinstitut	-	-
Summa placeringar med positivt marknadsvärde	1 374 681	943 458
Bankmedel och övriga likvida medel	12 488	35 055
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	-	-
Övriga tillgångar (Not 2)	-	-
SUMMA TILLGÅNGAR	1 387 169	978 513
SKULDER		
OTC-derivatinstrument med negativt marknadsvärde	-	-
Övriga derivatinstrument med negativt marknadsvärde	-	-
Övriga finansiella instrument med negativt marknadsvärde	-	-
Summa finansiella instrument med negativt marknadsvärde	-	-
Skatteskulder	-	-
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 577	1 158
Övriga skulder (Not 2)	2 093	106
SUMMA SKULDER	3 670	1 264
FONDFÖRMÖGENHET (Not 1)	1 383 498	977 249

POSTER INOM LINJEN

Utlånade finansiella instrument	-	-
Del av överlåtbara värdepapper som är utlånade	-	-
Mottagna säkerheter för utlånade finansiella instrument	-	-
Mottagna säkerheter för OTC-derivatinstrument	-	-
Mottagna säkerheter för övriga derivatinstrument	-	-
Övriga mottagna säkerheter	-	-
Ställda säkerheter för inlånade finansiella instrument	-	-
Ställda säkerheter för OTC-derivatinstrument	-	-
Ställda säkerheter för övriga derivatinstrument	-	-
Övriga ställda säkerheter	-	-

Resultaträkning 1 jan - 31 dec, tkr

INTÄKTER	2023	2022
Värdeförändring på överlåtbara värdepapper	224 530	-427 068
Värdeförändring på penningmarknadsinstrument	-	-
Värdeförändring på OTC-derivatinstrument	-	-
Värdeförändring på övriga derivatinstrument	-	-
Värdeförändring på fondandelar	-	-11 315
Ränteintäkter	650	147
Utdelningar	20 678	19 708
Valutakursvinster och -förluster netto	-	-
Övriga finansiella intäkter	-	-
Övriga intäkter (Not 3)	-	0
SUMMA INTÄKTER	245 858	-418 529
KOSTNADER		
Förvaltningskostnader	-14 838	-13 539
Ersättning till bolaget som bedriver fondverksamheten	-14 723	-13 441
varav presentationbaserad ersättning	-	-
Ersättning till förvaringsinstitut	-66	-64
Ersättning till tillsynsmyndighet	-14	-5
Ersättning till revisorer	-36	-29
Räntekostnader	-	-21
Övriga finansiella kostnader	-	-
Övriga kostnader (Not 4)	-1 725	-1 220
SUMMA KOSTNADER	-16 563	-14 779
Skatt	-	-
ÅRETS RESULTAT	229 295	-433 308

Noter per 31 dec, tkr

NOT 1. FÖRÄNDRING AV FONDFÖRMÖGENHETEN	2023	2022
Fondförmögenhet vid årets början	977 249	1 397 632
Andelsutgivning	336 775	290 138
Andelsinlösen	-159 295	-274 381
Årets resultat	229 295	-433 308
Lämnad utdelning	-526	-2 832
SUMMA Fondförmögenhet	1 383 498	977 249
NOT 2. ÖVRIGA TILLGÅNGAR OCH SKULDER		
I övriga tillgångar ingår olikviderade affärer	-	-
I övriga skulder ingår olikviderade affärer	-2 093	-106
NOT 3. ÖVRIGA INTÄKTER		
Arvodesrabatter	-	-
NOT 4. ÖVRIGA KOSTNADER		
Analyskostnader	-554	-482
Transaktionskostnader	-1 171	-738

Fondens utveckling

	2023	2022	2021	2020	2019
Fondförmögenhet, tkr	1 383 498	977 249	1 397 632	1 182 458	871 522
Andelsklass A					
Totalavkastning, %	20,5	-29,5	42,5	13,3	25,1
Jämförelseindex, %	18,5	-20,3	36,7	12,8	31,5
Andelsvärde, kr	156,25	129,71	183,91	129,08	113,94
Antal utestående andelar	3 823 236	3 124 208	2 764 068	3 341 556	3 012 764
Andelsklass B					
Totalavkastning, %	20,5	-29,5	42,5	13,3	7,5
Jämförelseindex, %	18,5	-20,3	36,7	12,8	12,7
Andelsvärde, kr	129,80	111,06	162,37	117,49	107,54
Antal utestående andelar	153 506	82 755	851 153	949 056	881 115
Utdelning kr/andel	3,70	3,47	4,05	3,51	-
Andelsklass D					
Totalavkastning, %	21,1	-29,2	43,3	13,9	25,8
Jämförelseindex, %	18,5	-20,3	36,7	12,8	31,5
Andelsvärde, kr	162,22	134,00	189,12	132,02	115,87
Antal utestående andelar	4 723 095	4 200 046	3 971 415	4 845 005	3 740 927
	2018	2017			
Fondförmögenhet, tkr	660 479	615 466			
Andelsklass A					
Totalavkastning, %	-8,2	-0,8			
Jämförelseindex, %	-4,6	-0,8			
Andelsvärde, kr	91,07	99,21			
Antal utestående andelar	2 001 079	1 399 995			
Andelsklass B					
Totalavkastning, %	-	-			
Jämförelseindex, %	-	-			
Andelsvärde, kr	-	-			
Antal utestående andelar	-	-			
Utdelning kr/andel	-	-			
Andelsklass D					
Totalavkastning, %	-7,7	-0,1			
Jämförelseindex, %	-4,6	-2,8			
Andelsvärde, kr	92,14	99,86			
Antal utestående andelar	5 190 213	4 772 559			

Nyckeltal

Riskmått per 31 dec	A+B	D
Årsavkastning snitt (2 år)	-7,8%	-7,4%
Årsavkastning snitt (5 år)	11,4%	12,0%
Totalrisk snitt fonden (2 år)	28,0%	28,0%
Totalrisk snitt index (2 år)	21,0%	21,0%
Aktiv risk (2 år)	9,5%	9,5%

Förvaltningsavgifter och andra

administrations- eller driftskostnader	A+B	D
Engångskostnader vid teckning och inlösen	-	-

Löpande kostnader och resultatrelaterade avgifter

Förvaltningsavgift, %	1,50%	1,00%
Prestationsbaserad ersättning, %	-	-
Andra administrativa- eller driftskostnader, %	0,06%	0,06%
Transaktionskostnader inkl spread, %	0,15%	0,15%
Totala kostnader	1,71%	1,21%

Exempel på uttagen förvaltningskostnad under året för ett engångssparande av 10 000 kr

	163 kr	111 kr
Uppgift om övriga avgifter		
Inträdesavgift		Ingen
Utträdesavgift		Ingen

Fondens omsättning 1 jan - 31 dec

Omsättningshastighet i fonden	0,79 ggr/år
Transaktionskostnader, del av omsättning	0,06%
Del av omsättningen som handlas med närstående institut	-
Del av omsättningen som skett via intern handel mellan egna fonder eller fondföretag som förvaltas av bolaget	-

Hållbarhetsrapport

Hållbarhetsrelaterade upplysningar enligt artikel 8 i förordning (EU) 2019/2088 och artikel 6 första stycket i förordning (EU) 2020/852

Produktnamn: Öhman Sverige Fokus

Identifieringskod för juridiska personer:
549300PVS1FRGNW81O59

Hållbar investering: en investering i ekonomisk verksamhet som bidrar till ett miljömål eller socialt mål, förutsatt att investeringen inte orsakar betydande skada för något annat miljömål eller socialt mål och att investeringsobjekten följer praxis för god styrning.

EU-taxonomin är ett klassificeringssystem som fastställs i förordning (EU) 2020/852, där det fastställs en förteckning över **miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter**. Förordningen innehåller inte någon förteckning över socialt hållbara ekonomiska verksamheter. Hållbara investeringar med ett miljömål kan vara förenliga med kraven i taxonomin eller inte.

Miljörelaterade och/eller sociala egenskaper

Hade denna finansiella produkt ett mål för hållbar investering?

Ja

Nej

Den gjorde **hållbara investeringar med ett miljömål:**
___ %

i ekonomiska verksamheter som anses vara miljömässigt hållbara enligt EU-taxonomin

i ekonomiska verksamheter som inte anses vara miljömässigt hållbara enligt EU-taxonomin

Den gjorde **hållbara investeringar med ett socialt mål:**
___ %

Den **främjade miljörelaterade och sociala egenskaper** och även om den inte hade hållbar investering som sitt mål, hade den en andel på 71,79 % hållbara investeringar

med ett miljömål i ekonomiska verksamheter som anses vara miljömässigt hållbara enligt EU-taxonomin

med ett miljömål i ekonomiska verksamheter som inte anses vara miljömässigt hållbara enligt EU-taxonomin

med ett socialt mål

Den främjade miljörelaterade och sociala egenskaper, men **gjorde inte några hållbara investeringar**

Hållbarhetsindikatorer mäter uppnåendet av de miljörelaterade eller sociala egenskaperna som den finansiella produkten främjar.

I vilken utsträckning främjades de miljörelaterade och/eller sociala egenskaperna av denna finansiella produkt?

Fondens främjande av miljörelaterade och/eller sociala egenskaper innefattade:

Hållbara investeringar: Fonden gjorde hållbara investeringar vilket innebär att dessa investeringar på ett positivt sätt bidrog till att miljö, klimat och/eller sociala frågor främjades.

Exkluderingskriterier: Fonden främjade miljön genom att ha avstått eller begränsat sina investeringar kraftigt i verksamheter som vi bedömer är skadliga för miljön och den biologiska mångfalden, genom att investeringar i utvinning av fossila bränslen, energiproduktion från kol, olje- och gasrelaterade produkter och tjänster, transport eller distribution samt lagring av olja och gas begränsats kraftigt.

Fonden främjade sociala egenskaper genom att den begränsat eller avstått investeringar i produktion och distribution av alkohol och tobak, vapenproduktion och kontroversiella vapen, produktion och distribution av hasardspel samt pornografiskt material, i enlighet med E. Öhman J:or Fonder AB:s (Öhman Fonder eller Fondbolaget) policy för ansvarsfulla investeringar.

Koldioxidavtryck: Fonden främjade investeringar som leder till ett lägre koldioxidavtryck i syfte att begränsa den globala uppvärmningen. Ett företags koldioxidavtryck är bolagets Scope 1+2+3 dividerat med företagsvärdet (EV) i EUR. I avsnittet nedan "Vilket resultat visade hållbarhetsindikatorerna?" redogörs koldioxidavtrycket exkluderat Scope 3, då Scope 3 baseras till stor del på estimat och därför blir jämförelsen mellan bolags avtryck inte rättvisande.

Utsläppsdata innefattar:

scope 1: företagets direkta utsläpp,

scope 2: företagets indirekta utsläpp från konsumtion av till exempel el, värme eller ånga och

scope 3: företagets resterande indirekta utsläpp från användningen av företagets produkter eller tjänster både uppströms och nedströms. Till exempel utsläpp från inköpt material (uppströms) eller användningen av produkterna eller tjänsterna (nedströms).

SBT: Fonden investerade även i företag som har satt vetenskapligt baserade klimatmål (Science Based Target, SBT). SBT Initiative (SBTi) är ett initiativ som ger företag stöd för att sätta klimatmål i linje med vetenskapliga modeller i syfte att klara målsättningarna i Parisavtalet. Parisavtalet är ett globalt klimatavtal som syftar till att begränsa den globala uppvärmningen genom att minska utsläppen av växthusgaser.

Implicit temperaturhöjning (ITR): Fonden främjade även miljöegenskaper genom att mäta den implicita temperaturhöjningen för fonden. En fonds temperaturhöjning (Implied Temperature Rise, ITR) mäts i grader Celsius och avser vad som krävs för att begränsa den globala uppvärmningen till maximalt 1,5 grader Celsius till år 2100. Metoden tar hänsyn till varje underliggande företags nuvarande utsläpp och utsläppsmål i relation till vilken utsläppsminskning som krävs enligt vetenskapen, för att prognostisera temperaturökningen. Beräkningsmetoden ger ett under- eller överskott av koldioxidutsläpp för respektive portföljnehav. Innehavens sammanlagda koldioxidutsläpp utgör fondens totala koldioxidutsläpp som omräknas till en temperaturgrad (ITR) med hjälp av en vetenskapligt baserad kvotmetod (Transient Climate Response to Cumulative Carbon Emissions, TCRE). ITR beräknas inte för statsobligationer.

Praxis för god styrning: Samtliga fondens investeringar följde praxis för god styrning genom att inga av fondens tillgångar verifierats ha brutit mot internationellt accepterade vedertagna konventioner eller riktlinjer om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affärsetik.

Påverkansdialog: Både miljörelaterade och sociala egenskaper främjades av Öhman Fonders aktiva ägande. Fondbolagets påverkansarbete syftar till att främja företagets möjligheter att få till stånd en positiv påverkan på miljö, klimat och sociala egenskaper. Öhman Fonder uppmuntrade även företagen att integrera både risker och möjligheter i sina verksamheter och sitt beslutsfattande. Påverkansarbetet bidrar också till att förbättra Öhmans Fonders hantering av hållbarhetsrisker (såväl miljö- och sociala risker som risker förknippade med bolagsstyrning).

Huvudsakliga negativa konsekvenser: Fonden främjade också miljörelaterade och/eller sociala egenskaper genom att ha beaktat huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer (engelska: Principal Adverse Impact, PAI), vilket handlar om hur verksamheten i ett företag negativt påverkar omvärlden, bland annat miljön, arbetsförhållanden och sociala villkor. Vid varje investeringsbeslut beaktade fonden relevanta negativa konsekvenser, se fråga "Hur beaktades i denna finansiella produkt huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer?".

- **Vilket resultat visade hållbarhetsindikatorerna?**

Hållbarhetsindikator	Resultat 2023-12-31	Resultat 2022-12-31	Täckning 2023-12-31
Fondens andel hållbara investeringar.	71,79%	59,79%	100,00%
Koldioxidavtryck (ton Scope 1+2 per miljon EUR).	4,77	2	93,63%
Fondens sammanlagda marknadsvärde av andelar i företag med godkända vetenskapligt baserade klimatmål, Science Based Targets (SBT).	34,91%	19,38%	ej tillämplig
Implicit temperaturhöjning (ITR) visar hur väl innehaven i fonden ligger i linje med Parisavtalets mål. Parisavtalets mål är att begränsa den globala temperaturhöjningen till 1,5 grader Celsius.	2,0	2,4	ej tillämplig
Påverkansdialoger – innehav i fonden som har varit föremål för påverkansdialog under året.	11	12	ej tillämplig
Av dessa påverkansdialoger var den procentuella andelen avseende miljö och klimatfrågor:	39%	42%	ej tillämplig
Av dessa påverkansdialoger var den procentuella andelen avseende sociala frågor:	39%	42%	ej tillämplig
Av dessa påverkansdialoger var den procentuella andelen avseende bolagsstyrningsfrågor:	22%	16%	ej tillämplig

Praxis för god styrning: Fondens innehav har uppfyllt Öhman Fonders uppsatta kriterier för god styrning. Detta innebär att fonden inte har investerat i företag/stater som verifierats ha brutit mot internationella konventioner och riktlinjer om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affäretik.

Exkluderingskriterier: Fonden har inte investerat i företag som bryter mot fondens uppsatta exkluderingskriterier enligt nedan. Siffran inom parentes avser högsta accepterade andel av företagets omsättning från respektive exkluderingsområde.

- 1) Investeringar i kol, olje- och gasutvinning (0 %)
- 2) Energiproduktion från kol (10 %)
- 3) Olje- och gas relaterade produkter och tjänster, transport, distribution och lagring av olja och gas (10 %)
- 4) Investeringar i produktion och distribution alkohol (5 %)
- 5) Investeringar i produktion och distribution av tobak (0 % respektive 5 %)
- 6) Vapenproduktion (0 %)
- 7) Vapenrelaterade tjänster och produkter (5 %)
- 8) Kontroversiella vapen (0 %)
- 9) Produktion och distribution av hasardspel (5 %)
- 10) Investeringar i produktion och distribution av pornografiskt material (0 % respektive 5 %)
- 11) Verksamheter som verifierats bryta mot internationella konventioner (0 %).

Undantag från punkten 2 och 3 ovan: Öhman Fonder bedömer att många företag med exponering mot fossila bränslen kan spela en viktig roll i omställningen från en fossilbaserad ekonomi till en ekonomi baserad på förnyelsebar energi. Vi anser att dessa företag potentiellt står inför en betydande positiv resa som Öhman Fonder vill vara en del av. Därför har vi möjlighet att investera i så kallade fossila företag när följande tre kriterier är uppfyllda:

- Företaget har satt vetenskapligt baserade klimatmål i enlighet med Parisavtalet, exempelvis genom SBTi, eller har åtagit sig att uppnå koldioxidutsläppsminskningar i linje med vad som krävs enligt Parisavtalet.
- Företagets investeringar stöder en övergång till en fossilfri ekonomi.
- Företagets verksamhet är inte huvudsakligen relaterad till fossila bränslen, varvid maximalt 50 % av omsättningen får komma från fossilrelaterad affärsverksamhet.

Huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer (PAI): Fondens har beaktat utvalda PAI-indikatorer vid varje investeringsbeslut. Se fråga "Hur beaktades i denna finansiella produkt huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer?" för resultat av hållbarhetsindikatorerna.

- **...och jämfört med de föregående perioderna?**

Resultatet för föregående period (år 2022), visas i tabellen i föregående fråga. Resultatet för hållbarhetsindikatorerna utanför tabellen - praxis för god styrning och exkluderingskriterierna var densamma även för 2022, inget har förändrats för dessa indikatorer under 2023. Resultatet för huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer (PAI) för år 2022 se fråga "Hur beaktades i denna finansiella produkt huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer".

- **Vilka var målen med de hållbara investeringar som den finansiella produkten delvis gjorde, och hur bidrog den hållbara investeringen till dessa mål?**

En hållbar investering ska bidra till minst 20 % till något av FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling, på engelska: Sustainable Development Goals (SDG) och/eller EU-taxonomin. Hållbara investeringar kan bidra till dessa mål antingen från ett företags produkter eller tjänster (omsättning) eller operationellt genom verksamheten, såsom att ett företag har åtagit sig till ett vetenskapligt baserat klimatmål (SBTi). De miljömål i EU-taxonomin som fondens investeringar kan ha bidragit till under perioden är de mål som trätt ikraft och enbart där det finns rapporterad data: mål 1, bekämpa klimatförändringarna och mål 2, klimatanpassning.

Exempel på **miljömål (SDG)** som fondens hållbara investeringar kan ha bidragit till under perioden (fondens hållbara investeringar har inte nödvändigtvis vid var tid bidragit till samtliga av nedanstående miljömål):

- **Vatten SDG 6: Rent vatten och sanitet för alla.**
- **Förnyelsebar energi SDG 7: Hållbar energi för alla.**
- **Gröna byggnader SDG 11: Hållbara städer och samhällen.**
- **Cirkulär ekonomi: SDG 12: Hållbar konsumtion och produktion.**
- **Vetenskapligt baserade klimatmål (operationellt mål), i linje med Parisavtalet SDG 13: Bekämpa klimatförändringarna.**

Exempel på **sociala mål** som fondens hållbara investeringar kan ha bidragit till under perioden (fondens hållbara investeringar har inte nödvändigtvis vid var tid bidragit till samtliga av nedanstående sociala mål):

- **Behandling av allvarliga sjukdomar SDG 3: Hälsa och välbefinnande.**
- **Utbildning SDG 4: God utbildning.**
- **Ökad jämställdhet (operationellt mål, minst 40% kvinnor i styrelsen) SDG 5: Jämställdhet.**
- **Sanering SDG 6: Rent vatten och sanitet för alla.**

- **På vilket sätt orsakade inte de hållbara investeringar som den finansiella produkten delvis gjorde någon betydande skada för något miljömål eller socialt mål med de hållbara investeringarna?**

De hållbara investeringarna i fonden orsakade inte betydande skada genom att de:

- inte var involverade i termisk kolproduktion (max 1 % av omsättningen),
- inte släppte ut väsentliga mängder koldioxid i atmosfären (se förbehåll nedan),
- inte var involverade i framställandet av kontroversiella vapen eller hade en aktivitet kopplad till kontroversiella vapen,
- inte var involverade i allvarliga pågående eller nyligen pågående kontroverser som kan leda till brott mot FN:s vägledande principer (UN Global Compact),
- inte heller stred mot Öhman Fonders exkluderingskriterier.

Företag med höga koldioxidutsläpp kan spela en viktig roll i omställningen från en fossilbaserad ekonomi till en ekonomi baserad på förnyelsebar energi. Av dessa skäl har Öhman Fonder under perioden bedömt att företag med höga koldioxidutsläpp ändå kan anses som en hållbar investering om något av kriterierna nedan varit uppfyllda:

- Företaget har antagit vetenskapligt baserade klimatmål, SBT, och fått dessa tredjepartsgranskade av SBTis eller liknande, eller förbundit sig till att sätta vetenskapligt baserade klimatmål. I dessa fall undantogs företaget från koldioxidsgränsen enligt kriterierna i DNSH (Do No Significant Harm)-bedömningen ovan.
- Företagets klimatmål uppfyllde en årlig minskning av koldioxidutsläpp om 7 %, vilket är kravet i linje med Parisavtalet. I dessa fall undantogs företaget från koldioxidsgränsen enligt kriterierna i DNSH-bedömningen ovan.

-- **Hur beaktades indikatorerna för negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer?**

Nedanstående indikatorer användes vid bedömningen om en verksamhet orsakat betydande skada. En verksamhet har bedömts orsaka betydande skada om något av följande kriterier varit uppfyllda:

- Utsläpp av växthusgaser (enligt ett bestämt tröskelvärde).
- Exponering mot företag verksamma inom fossila bränslen (se punkterna 2-3 i fondens exkluderingskriterier i frågan: *Vilket resultat visade hållbarhetsindikatorerna?*).
- Brott mot FN:s globala överenskommelse eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag.
- Exponering mot kontroversiella vapen (antipersonella minor, klusterammunition, kemiska och biologiska vapen).

Huvudsakliga negativa konsekvenser är investeringsbesluts mest negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer som rör miljö, sociala frågor och personalfrågor, respekt för mänskliga rättigheter samt frågor rörande bekämpning av korruption och mutor.

Var de hållbara investeringarna förenliga med OECD:s riktlinjer för multinationella företag och FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter? Beskrivning:

Ja, fonden har inte investerat i företag eller stater som på ett systematiskt och kritiskt sätt verifierats ha brutit mot OECD:s riktlinjer för multinationella företag eller FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter. Riktlinjerna respektive principerna reglerar hur globala företag bör bete sig när det gäller sysselsättning, arbetsmiljö, mänskliga rättigheter, facklig organisering, beskattning och kultur som ämnar att bekämpa bland annat brott mot mänskliga rättigheter, korruption och mutor. För att utvärdera och analysera detta inhämtar Öhman Fonder data från fondbolagets externa dataleverantör som bedömer om ett företag verifierats brutit mot dessa riktlinjer eller principer. Bedömningen baseras på olika parametrar, såsom allvarligheten och omfattningen på eventuella kontroverser samt trovärdigheten på anklagelserna.

I EU-taxonomi fastställs en princip om att inte orsaka betydande skada, enligt vilken taxonomiförenliga investeringar inte får orsaka betydande skada för EU-taxonomins mål, och åtföljs av särskilda unionskriterier.

Principen om att inte orsaka betydande skada är endast tillämplig på de av den finansiella produktens underliggande investeringar som beaktar EU-kriterierna för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter. Den återstående delen av denna finansiella produkt har underliggande investeringar som inte beaktar EU-kriterierna för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter.

Inga andra eventuella hållbara investeringar får heller orsaka betydande skada för några miljömål eller sociala mål.

Hur beaktades i denna finansiella produkt huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer?

Huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer (PAI): Fonden har beaktat utvalda PAI-indikatorer vid varje investeringsbeslut genom att motivera investeringsbeslutet. Nedan beskrivs hur indikatorerna beaktas samt resultat:

- Utsläpp av växthusgaser – har beaktats genom att förvaltaren motiverat sitt beslut om utsläppen av växthusgaserna överstigit ett uppsatt tröskelvärde.
- Exponering mot företag verksamma inom fossila bränslen har beaktats genom att begränsa investeringarna i fossila bränslen (se punkterna 2-3 i fondens exkluderingskriterier i frågan: Vilket resultat visade hållbarhetsindikatorerna?).
- Brott mot FN:s globala överenskommelse eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag – har beaktats genom att avstå investeringar i företag som verifierats brutit mot riktlinjerna.
- Jämställdhet i styrelsen – har beaktats genom att investeringsbeslut motiveras om styrelsen inte har en kvinnlig eller manlig medlem.
- Processer för att övervaka efterlevnaden av FN:s globala överenskommelse eller OECD:s riktlinjer såsom klagomålshantering av brott mot överenskommelsen eller riktlinjerna – har beaktats genom att särskilt motivera beslut vid investering där processer saknas.
- Kontroversiella vapen (antipersonella minor, klusterammunition, kemiska och biologiska vapen) – har beaktats genom att avstå investeringar i företag med sådan verksamhet.
- Företag utan koldioxidutsläppsmål – har beaktats vid investeringar i företag utan koldioxidinitiativ genom att sådana investeringsbeslut särskilt har motiverats.
- Företag utan policy för mänskliga rättigheter – har beaktats genom särskilda motiveringar vid investering i företag utan en policy för mänskliga rättigheter.

Tabellen visar resultatet för PAI-indikatorerna för 2023. Datapunkterna är ett vägt genomsnitt för de fyra kvartalen under året. Datatäckning för 2022 saknas. Data och täckningen för 2023 exkluderar likvida medel.

Indikatorer	Resultat 2023	Resultat 2022	Täckning 2023
Scope 1 - växthusgasutsläpp, (tCO2e)	204	ej tillämplig	100%
Scope 2 - växthusgasutsläpp, (tCO2e)	169	ej tillämplig	100%
Scope 3 - växthusgasutsläpp, (tCO2e)	29 910	ej tillämplig	100%
Sammanlagda utsläpp av växthusgaser, (tCO2e)	30 283	ej tillämplig	100%
Koldioxidavtryck (ton Scope 1+2+3 per miljon EUR).	332	184	100%
Investeringsobjekts växthusgasintensitet (Scope 1+2+3 GHG emissions/EURm intäkter).	725	ej tillämplig	100%
Exponering mot företag som är verksamma inom sektorn för fossila bränslen.	0,00%	0,00%*	100%
Brott mot FN:s globala överenskommelse och OECD:s riktlinjer för multinationella företag.	0,00%	0,00%	100%
Inga processer och efterlevnadsmekanismer för att övervaka efterlevnaden av FN:s globala överenskommelse och OCED:s riktlinjer för multinationella företag.	19,35%	24,80%	100%
Genomsnitt för kvinnlig representation bland styrelseledamöter i investeringsobjekt, uttryckt i procentandel av samtliga styrelseledamöter.	36,36%	35,23%*	100%
Exponering mot företag som är involverade i tillverkning eller försäljning av kontroversiella vapen.	0,00%	0,00%	100%
Investeringar i företag utan initiativ för minskning av koldioxidutsläpp.	32,55%	27,60%	100%
Andel investeringar i enheter utan en policy för mänskliga rättigheter.	0,00%	13,30%	100%

*Siffran och beräkningen för 2022 är justerad i förhållande till hållbarhetsrapporten (årsberättelsen) avseende år 2022 med anledning av ny metod för beräkning av värdet

Vilka var den finansiella produktens viktigaste investeringar?

Förteckningen innehåller de investeringar som utgör **den finansiella produktens största andel investeringar** under referensperioden, som är: 2023

Största investeringarna	Sektor	% tillgångar	Land
INVESTOR B	Finans	9,56%	Sverige
ATLAS COPCO B	Industri	7,98%	Sverige
VOLVO B	Industri	7,28%	Sverige
ASSA ABLOY	Sällanköpsvaror	6,07%	Sverige
ASTRAZENECA	Hälsovård	5,74%	Storbritannien
ERICSSON B	Teknik	5,47%	Sverige
SHB A	Finans	5,05%	Sverige
SWEDBANK A	Finans	4,93%	Sverige
SOBI	Hälsovård	4,75%	Sverige
NIBE INDUSTRIER B	Industri	4,50%	Sverige
BEIJER REF	Industri	4,16%	Sverige
FASTIGHETS BALDER B	Fastighet	4,12%	Sverige
DOMETIC	Sällanköpsvaror	4,11%	Sverige
HEXAGON B	Teknik	3,97%	Sverige
SANDVIK	Industri	3,95%	Sverige

Hur stor var andelen hållbarhetsrelaterade investeringar?

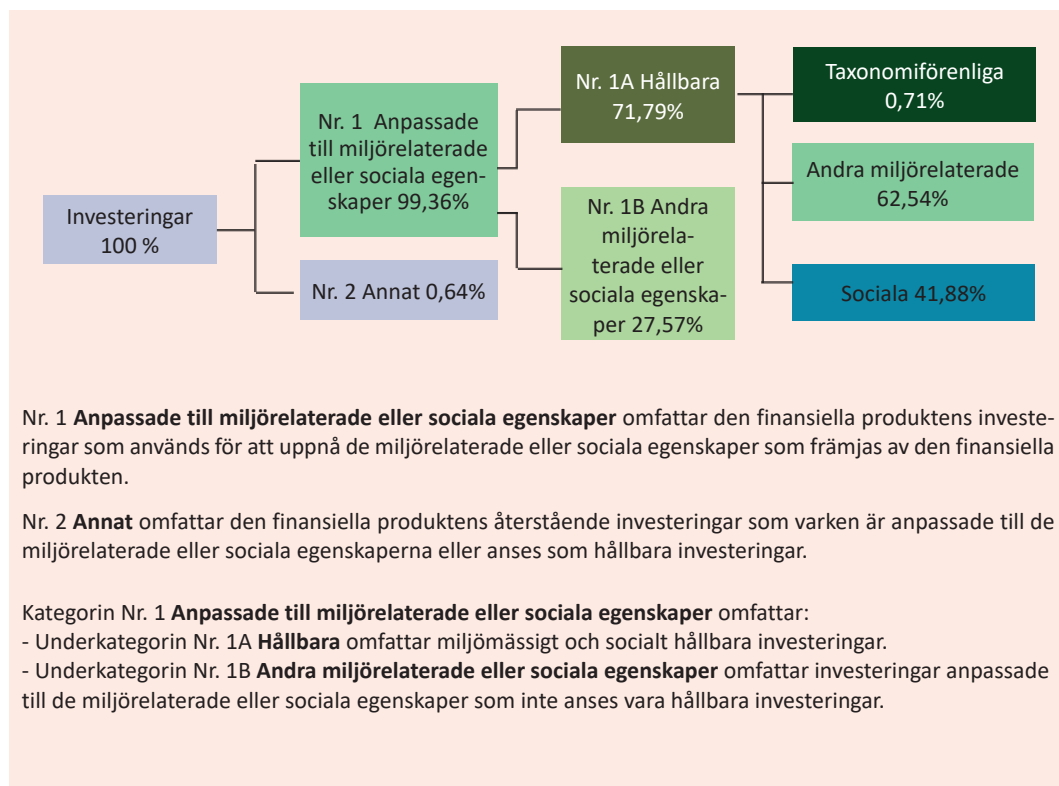
- **Vad var tillgångsallokeringen?**

Tillgångsallokering beskriver andelen investeringar i specifika tillgångar.

För att uppfylla EU-taxonomin omfattar kriterierna för **fossilgas** begränsningar av utsläpp och övergång till helt förnybar energi eller koldioxid snåla bränslen senast i slutet av 2035. När det gäller **kärnenergi** inkluderar kriterierna omfattande säkerhets- och avfallshanteringsregler.

Möjliggörande verksamheter gör det direkt möjligt för andra verksamheter att bidra väsentligt till ett miljömål.

Omställningsverksamheter är verksamheter som det ännu inte finns koldioxid snåla alternativ tillgängliga för och som bland annat har växthusgasutsläpp på nivåer som motsvarar bästa prestanda.

- **I vilka ekonomiska sektorer gjordes investeringarna?**

- Dagligvaror
- Fastighet
- Finans
- Hälsovård
- Industri
- Material
- Sällanköpsvaror
- Teknik

I hur stor utsträckning var de hållbara investeringarna med ett miljömål förenliga med EU-taxonomin?

Fondens andel hållbara investeringar som var förenliga med EU-taxonomin var 0,71% per 2023-12-31. EU-taxonomin är fortfarande under utveckling. Företag började rapportera data under 2023, dock enbart för två av EU-taxonomin sex miljömål (begränsning av klimatförändringarna respektive anpassning av klimatförändringarna). Resterande fyra miljömål har ännu inte trätt i kraft. Fonden investerar även i företag utanför EU där EU-taxonomin inte är tillämplig.

Verksamheter som är förenliga med taxonomin uttrycks som en andel av följande:

- **Omsättning**, vilket återspeglar andelen av intäkterna från investeringsobjektens gröna verksamheter.
- **Kapitalutgifter**, visar de gröna investeringar som gjorts av investeringsobjekten, t.ex. för en omställning till en grön ekonomi.
- **Driftsutgifter**, som återspeglar investeringsobjektens gröna operativa verksamheter.

är hållbara investeringar med ett miljömål som **inte beaktar kriterierna** för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter enligt förordning (EU) 2020/852.

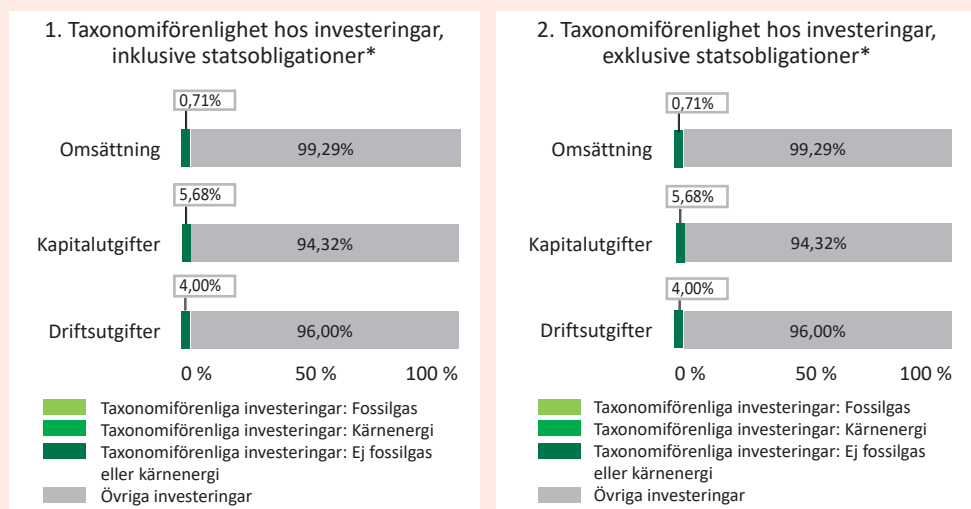

• **Investerar den finansiella produkten i fossilgas och/eller kärnenergirelaterad verksamhet som uppfyller EU-taxonomin?¹**

- Ja: I fossilgas I kärnenergi
- Nej

¹ Fossilgas och/eller kärnenergirelaterad verksamhet kommer endast att uppfylla EU-taxonomin om den bidrar till att begränsa klimatförändringarna ("begränsning av klimatförändringarna") och inte orsakar betydande skada för något av målen i EU-taxonomin - se förklarande anmärkning i vänstra marginalen. De fullständiga kriterierna för ekonomisk verksamhet för fossilgas och kärnenergi som uppfyller EU-taxonomin fastställs i kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1214.

Diagrammen nedan visar i grönt procentandelen investeringar som var förenliga med EU-taxonomin. Eftersom det inte finns någon lämplig metodik för att avgöra hur taxonomiförenliga statsobligationer är*, visar det första diagrammet taxonomiförenligheten med avseende på den finansiella produktens alla investeringar, inklusive statsobligationer, medan det andra diagrammet visar taxonomiförenligheten endast med avseende på de investeringar för den finansiella produkten som inte är statsobligationer.

*I dessa diagram avses med "statsobligationer" samtliga exponeringar i statspapper

• **Vilken var andelen investeringar som gjordes i omställningsverksamheter och möjliggörande verksamheter?**

Fondens andel investeringar som gjordes enligt EU-taxonomin definition av omställningsverksamhet och möjliggörande verksamheter var: Omsättning 0,01%, Kapitalutgifter 0,55%, Driftutgifter 0,08%.

• **Hur stor var procentandelen investeringar som var förenliga med EU-taxonomin jämfört med tidigare referensperioder?**

För 2022 var andelen investeringar som var förenliga med EU-taxonomin 0%.

Vilken var andelen hållbara investeringar med ett miljömål som inte var förenliga med EU-taxonomin?

Per 2023-12-31 var andelen hållbara investeringar med ett miljömål som inte var förenliga med EU-taxonomin 62,54%. En hållbar investering kan bidra till både FN:s 17 globala mål (SDG - såväl miljömål som sociala mål) och miljömål enligt EU-taxonomin. I vissa fall är därför andelen miljömål förenliga med EU-taxonomin och inte förenliga med EU-taxonomin respektive sociala mål och miljömål överlappande. De hållbara investeringar som bidrar till SDG:er kan bidra till dessa mål genom företagets produkter eller tjänster (omsättning) alternativt operationellt inom ramen för företagets verksamhet. Den totala andelen hållbara investeringar framgår dock i ruta 1A ovan.

Vilken var andelen socialt hållbara investeringar?

Per 2023-12-31 var andelen hållbara investeringar med ett socialt mål 41,88%. En hållbar investering kan bidra till både ett miljömål och socialt mål, vilket medför att andelen hållbara investeringar med ett miljömål respektive socialt mål i vissa fall är överlappande. Den totala andelen hållbara investeringar framgår dock i ruta 1A ovan.

Vilka investeringar var inkluderade i kategorin "annat", vad var deras syfte och fanns det några miljörelaterade eller sociala minimiskyddsåtgärder?

I kategorin "annat" inkluderas fondens likvida medel som behövs för att hantera fondandelsägarnas dagliga köp och försäljningar av fondandelar. Den andel som avser likvida medel hos institut följer vid var tid Öhman Fonders krav på praxis för god styrning. Kategorin innehöll även derivatinstrument som används som ett led i placeringsinriktningen och för att effektivisera förvaltningen.

Vilka åtgärder har vidtagits för att uppfylla de miljörelaterade eller sociala egenskaperna under referensperioden?

Öhman Fonder har utövat en aktiv ägarroll avseende det kapital som förvaltas för fondandelsägarnas räkning. Detta har gjorts på ett sådant sätt att fondandelsägarnas intressen beaktats i syfte att uppnå bästa möjliga långsiktigt hållbara avkastning för andelsägarna.

För att Öhman Fonder i ett tidigt skede ska kunna identifiera bolag där det finns behov av en påverkansdialog, har vi löpande följt fondens portföljbolag avseende globala hållbarhetsrisker och -möjligheter.

Några skäl till att en dialog eventuellt initierades:

- Bolaget var föremål för något av Öhman Fonders fokusområden (se nedan).
- Bolaget var föremål för ett initiativ som Öhman Fonder väljer att initiera, delta i eller signera.
- Bolaget var inblandat i en incident eller kontrovers under fondens ägandetid.
- Bolaget hade en bristfällig hållbarhetsrapportering som försvårade analys av risker och möjligheter.

Fokusområden: För att kunna agera effektivt i påverkansarbetet identifierar Öhman Fonder fokusområden. Det ger oss bättre förutsättningar att uppnå resultat, mäta utvecklingen och i slutändan nå våra påverkansmål. Våra fokusområden riktar sig mot företeelser som vi bedömer utgör systematiska risker snarare än bolagsspecifika risker. De fokusområden vi arbetat med under 2023 har varit: Klimat (Science Based Targets), Biologisk mångfald och Mänskliga rättigheter.

Dialoger: Under 2023 har fonden totalt sett haft 17 dialoger (avseende totalt 12 innehav). Av alla dialoger har 13 varit egna dialoger eller i samarbete med andra investerare och 4 externa dialoger via initiativ. Nedan ger vi exempel på tre bolagsdialoger som har skett under 2023:

- **Billerud:** Dialogen med papper- och förpackningsbolaget Billerud har fortsatt inom ramen för Öhman Fonders fokusområde Biologisk mångfald. Under mötet diskuterades hur Billerud kan bli mer transparent i sitt arbete med Biologisk mångfald, såsom att publicera den andel certifierad träråvara som köps in och ta fram en rapport enligt TNFD (Taskforce on Nature related Financial Disclosures), ett frivilligt ramverk för företag avseende riskhantering och rapportering för att agera på och rapportera om föränderliga risker relaterade till naturen. Vidare diskuterades att personalen får utbildning om hyggesfritt skogsbruk, vilket Öhman Fonder ställer sig positiva till. Slutligen diskuterades klimatplanen för den nya verksamheten i Escanaba i USA.
- **H&M:** Efter mediegranskningen avseende vad som händer med de textilier som kläd- och modebolaget H&M samlar in för återvinning, hade Öhman Fonder ett möte med H&M där bolaget uttryckte sin avsikt att ta ett gemensamt ansvar för att säkerställa att Remondis, företaget som köper in H&M:s insamlade textilier, samarbetar med pålitliga partners. H&M planerar även att bygga en ny infrastruktur för att förbättra återvinningen av kläder, och framstod som övertygande när det gäller att följa de nya EU-reglerna om återvinning som kommer att träda i kraft 2025. Öhman Fonder följer H&M:s arbete och kommer fortsätta den kontinuerliga dialogen med H&M om bolagets materiella hållbarhetsrisker såsom resursförbrukning, utsläpp, affärsmodell (snabbmode), avfallshantering, dåliga arbetsförhållanden och kränkningar av mänskliga rättigheter.
- **AB Volvo:** Dialogen med lastbil-, buss- och anläggningsmaskinsbolaget AB Volvo fortsätter inom ramen för investerarinitiativet Climate Action 100+. Under mötet i juni efterfrågade Öhman Fonder tillsammans med två andra investerare en tydligare klimatplan. Volvo förklarade då svårigheterna att estimerar framtida utsläppsminskningar på grund av externa faktorer som de olika ländernas energimix, vilket påverkar hur mycket utsläpp en eldriven lastbil har. Öhman Fonder efterfrågade även en målsättning rörande fossilfria investeringar i CAPEX (företagets kapitalinvesteringar), det vill säga investeringar som syftar till att öka företagets produktionskapacitet, förbättra effektiviteten, utveckla nya produkter eller tjänster, eller modernisera befintliga anläggningar. Under mötet diskuterades även ESG-mål i kompensation och TCFD-rapporteringen.

Förutom påverkansdialoger kan Öhman Fonder utöva sin rösträtt på bolagsstämmor i de bolag där fonderna har ägarskap. Under 2023 utövade Öhman Fonder, för fondens räkning, sin rösträtt på 16 bolagsstämmor.

Information om ersättningar

Bakgrund

Informationen om ersättningar nedan följer Lag (2004:46) om värdepappersfonder, 4 kap. 18 § 3 stycket.

E.Öhman J:or Fonder AB ersättningspolicy upprättats i enlighet med 8 a kap Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:9) om värdepappersfonder, och kan i sin helhet läsas på hemsidan:

<https://www.ohman.se/legalt/ohmanfonder/hallbarhetsrelaterade-upplysningar/>

Under räkenskapsåret har inga väsentliga förändringar av policyn gjorts och kontrollfunktionerna har kontrollerat efterlevnaden av fondbolagets ersättningspolicy utan anmärkningar.

Resultatkriterier

Beräkning av total bonus utgår ifrån årets resultat med avdrag för ägarnas avkastningskrav.

Fördelningen av den rörliga ersättningen på individnivå beslutas diskretionärt baserat på en utvärdering av den anställdes prestationer under det gångna räkenskapsåret. Utvärderingen avser bland annat hur väl den anställda uppfyllt uppställda mål, bidragit till berört koncernföretags lönsamhet och efterlevt tillämpliga regler, såväl interna som externa.

Ersättningar

Fasta ersättningar 2023 uppgår till 62 430 (61 369) tkr.

Rörliga ersättningar 2023 är avsatt 16 000 (18 278) tkr brutto.

Fördelning av fast ersättning till särskilt reglerad personal:

- Anställda i ledande strategiska befattningar 12 272 (10 457) tkr.
- Anställda med ansvar för kontrollfunktioner 4 193 (4 532) tkr.
- Risktagare/ Förvaltare 20 590 (19 236) tkr.

Övrig personal: 25 375 (27 144) tkr.

2023 års rörliga ersättning om 16 000 tkr är ännu ej fördelad. Under 2023 har rörliga ersättningarna från 2022 och tidigare år:

- 6 798 (8 105) tkr utbetalats kontant eller i pensionsavsättning.
- 5 009 (6 284) tkr utbetalats till låst ISK-depå under minst ett år.
- 2 553 (3 516) tkr placerats av bolaget och avser kvarhållande
- enligt gällande regler, tre + ett år.

Fördelning av rörliga ersättning som utbetalats 2023:

- Anställda i ledande strategiska befattningar 2 061 (2 938) tkr.
- Anställda med ansvar för kontrollfunktioner 0 (0) kr.
- Risktagare/ Förvaltare 3 337 (5 345) tkr.

Övrig personal 6 409 (6 106) tkr

Ingen anställds ersättning uppgår till, eller överstiger, den totala ersättningen till någon i den verkställande ledningen.

Inga avgångsvederlag har bokförts under året.

Antal anställda

Antal anställda i E. Öhman J:or Fonder AB uppgick per den 31 december 2023 till 75 (73) personer. Sammanlagt har 82 (84) personer erhållit fast ersättning och 65 (61) personer erhållit rörlig ersättning under året.

Styrelsen E. Öhman J:or Fonder AB

Stockholm den dag som framgår av digital signatur

Björn Fröling
Ordförande

Mats Andersson

Johan Lannebo

Catharina Versteegh

Ann Öberg

Jamal Abida Norling
Verkställande direktör

Revisionsberättelse

Till andelsägarna i specialfonden ÖHMAN SVERIGE FOKUS, org.nr 515602-9190

Rapport om årsberättelse

Uttalande

Vi har i egenskap av revisorer i förvaltaren av specialfonden E. Öhman J:or Fonder AB (AIF-förvaltaren), organisationsnummer 556050-3020, utfört en revision av årsberättelsen för specialfonden ÖHMAN SVERIGE FOKUS för år 2023 med undantag för hållbarhetsinformationen på sidorna 8-17 ("hållbarhetsrapport"). Specialfondens årsberättelse ingår på sidorna 4-18 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsberättelsen upprättats i enlighet med lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt Finansinspektionens föreskrifter om förvaltare av alternativa investeringsfonder och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av specialfonden ÖHMAN SVERIGE FOKUS finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat för året enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt Finansinspektionens föreskrifter om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Våra uttalanden omfattar inte hållbarhetsinformationen på sidorna 8-16.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till AIF-förvaltaren enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Annan information än årsberättelsen

Detta dokument innehåller även annan information än årsberättelsen och återfinns på sidorna 1-3, 19-20 samt avsnittet "Hållbarhetsrapport" på sidorna 8-16. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsberättelsen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsberättelsen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsberättelsen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

AIF-förvaltarens ansvar

Det är AIF-förvaltaren som har ansvaret för att årsberättelsen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt Finansinspektionens föreskrifter om förvaltare av alternativa investeringsfonder. AIF-förvaltaren ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsberättelse som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsberättelsen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsberättelsen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsberättelsen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av AIF-förvaltarens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i AIF-förvaltarens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsberättelsen, däribland upplysningarna, och om årsberättelsen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera AIF-förvaltaren om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsinformationen

Det är AIF-förvaltaren som har ansvaret för hållbarhetsinformationen på sidorna 8-16 och för att den är upprättad i enlighet med lag om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Vår granskning av hållbarhetsinformationen för fonden har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 *Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten*. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsinformationen har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Hållbarhetsinformation har lämnats i årsberättelsen.

Stockholm den dag som framgår av digital signatur

Ernst & Young AB

Mona Alfredsson
Auktoriserad revisor

Fondbolaget

Fondbolag

E. Öhman J:or Fonder AB
Box 7837
103 98 Stockholm
Kundtjänst: 020–52 53 00 (9.00–17.00)
E-post: fonder@ohman.se
Hemsida: www.ohman.se
Organisationsnummer: 556050-3020
Grundat: 27 januari 1994
Aktiekapital: 4 200 000 kronor.

Tillstånd för E. Öhman J:or Fonder AB att utöva fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder gavs av Finansinspektionen den 28 mars 1994 och omauktorisering skedde den 4 maj 2005. Bolaget har sedan 8 januari 2016 även tillstånd att förvalta alternativa investeringsfonder enligt lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder. E. Öhman J:or Fonder AB är ett helägt dotterbolag till E. Öhman J:or Asset Management AB.

Styrelse

Ordförande:
Björn Fröling

Övriga ledamöter:
Mats Andersson
Johan Lannebo
Catharina Versteegh
Ann Öberg

Verkställande direktör

Jamal Abida Norling

Förvaringsinstitut

SEB, Securities Services
106 40 STOCKHOLM

Revisorer

Revisionsbolaget Ernst & Young AB
Box 7850
103 99 Stockholm
Huvudansvarig revisor är Mona Alfredsson

Fonder under förvaltning

Värdepappersfonder:

Öhman Emerging Markets
Öhman FRN
Öhman Företagsobligationsfond
Öhman Global
Öhman Global Growth
Öhman Global Investment Grade
Öhman Global Småbolag
Öhman Grön Obligationsfond
Öhman Hälsa och Ny Teknik
Öhman Investment Grade
Öhman Kort Ränta
Öhman Marknad Europa
Öhman Marknad Global
Öhman Marknad Japan
Öhman Marknad Pacific
Öhman Marknad Sverige
Öhman Marknad Sverige Bred
Öhman Marknad USA
Öhman Navigator
Öhman Obligationsfond
Öhman Realräntefond
Öhman Räntefond Kompass
Öhman Småbolagsfond
Öhman Sverige
Öhman Sweden Micro Cap
Läraryfond Balanserad
Läraryfond Försiktig
Läraryfond Offensiv
Nordnet Pensionsfond

Specialfonder:

Öhman Sverige Fokus

Öhman Fonder
Box 7837
103 98 Stockholm
Kundtjänst:
020-520 53 00
fonder@ohman.se
www.ohman.se/fonder

Öhman
MED RÄTT VÄRDERINGAR SEDAN 1906